

دانشگاه علوم پزشکی تهران
دانشکده پرستاری و مامایی

عنوان:

تبیین نگرانی‌های سلامت باروری و جنسی جوانان HIV مثبت: طراحی،

اجرا و ارزشیابی مداخله

پایان‌نامه برای دریافت درجه دکتری تخصصی بهداشت باروری

نگارنده:

لیلا اسدی

استاد/اساتید راهنما

دکتر زهرا بهبودی مقدم

دکتر حمید عمادی کوچک

چکیده

هدف:

تامین سلامت جوانان، زیربنای اهداف توسعه ملی و توجه به این اقشار و نیازهای منحصر به فرد آنان از اهداف خدمات بهداشت باروری بوده و شناسایی این نیازها، گامی ضروری برای برنامه ریزی های هدفمند و تخصیص متناسب منابع و امکانات با توجه به اولویت ها است. اگرچه حقوق، نیازها و خواسته های مربوط به سلامت جنسی و باروری جوانانی که با HIV زندگی می کنند، می تواند تا حدودی شبیه افراد غیر مبتلا باشد، اما برخی از تفاوت های مهم زیست شناختی و اجتماعی با توجه به شرایط خاص جسمی و اجتماعی این افراد وجود دارد که نیاز به توجه ویژه در این افراد را مشخص می کند. لذا هدف از این مطالعه تبیین نگرانی های سلامت باروری و جنسی جوانان HIV مثبت بوده است که به دنبال آن مداخله در جهت رفع نیازهای آنان انجام شد.

روش پژوهش:

پژوهش حاضر، به روش ترکیبی چند مرحله ای و در بخش های کیفی، الویت بندی به روش تاپسیس، طراحی مداخله و بخش کمی انجام شد.

در مرحله اول، یک مطالعه کیفی با رویکرد تجزیه و تحلیل محتوی، با هدف تبیین نگرانی های سلامت باروری و جنسی جوانان HIV مثبت انجام شد. جمع آوری داده ها از طریق مصاحبه های نیمه ساختار یافته و عمیق با جوانان HIV+ ۱۵ تا ۲۴ ساله، بعمل آمد. مشارکت کنندگان به روش نمونه گیری هدفمند با حداکثر تنوع انتخاب شدند. در نهایت ۱۹ مصاحبه از ۱۷ مشارکت کننده انجام شد. تحلیل داده به روش تحلیل محتوای کیفی به روش Graneheim و Lundman انجام شد. در مرحله دوم مطالعه به روش تاپسیس اولویت بندی نیازهای مطرح شده سلامت باروری و جنسی جوانان انجام شد و مسایل جنسی به عنوان اولین اولویت نگرانی ها مطرح شد.

سپس در مرحله سوم، پس از مشورت با متخصصین بهداشت باروری و سکسولوژی و مروری نظام مند بر متون معتبر علمی از سال های ۲۰۱۱-۲۰۲۱، مداخله آموزش جامع جنسی (CSE) در جهت ارتقای رفتار جنسی ایمن در این جوانان انتخاب شد و در نهایت در بخش کمی مطالعه، با هدف بررسی تاثیر آموزش جامع جنسی بر ارتقای رفتار جنسی ایمن جوانان HIV+ انجام شد. تعداد ۲۷ نفر در هر گروه مداخله و کنترل به روش تصادفی وارد مطالعه شدند. از پرسشنامه رفتار جنسی ایمن (SSBQ) جهت سنجش رفتار

جنسی ایمن جوانان قبل و دوماه پس از مداخله استفاده شد. داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS نسخه ۱۶ مورد تجزیه تحلیل قرار گرفتند.

یافته ها: در بخش کیفی، پس از تجزیه و تحلیل ۱۹ مصاحبه، ۵ طبقه و ۱۶ زیر طبقه بدست آمد. طبقات شامل آشفستگی های روانی، طرد از اجتماع، مسایل جنسی، مشکلات جسمی و عدم دریافت خدمات بهینه سلامتی بود. در مرحله دوم براساس مدل تاپسیس، در نهایت مهمترین نگرانی جوانان HIV مثبت مسایل جنسی مشخص شد که با هم اندیشی متخصصین بهداشت باروری و سکسولوژی و بررسی متون مداخله آموزش جامع جنسی با تاکید بر رفتار جنسی ایمن انتخاب و انجام شد. نتایج آنالیز داده ها در بخش کمی، نشان داد که آموزش جامع جنسی موجب ارتقای نمره کلی رفتار جنسی ایمن شده است (Pvalue=0.001).

نتیجه گیری: یافته های حاصل از بخش کیفی مطالعه بیانگر مسایل و مشکلات متعدد جوانان HIV مثبت در زمینه های مختلف روانی، اجتماعی، جسمی، جنسی و خدمات سلامتی بود. مشکلات به وجود آمده در حیطه های روانی، جسمی و جنسی درکنار عدم دریافت بهینه خدمات سلامتی جوانان HIV+، می تواند عواقب جبران ناپذیری را برای سلامتی این جوانان و سلامت جامعه در پی داشته باشد. توجه به نیازهای باروری و جنسی جوانان و مداخلات کاربردی در این زمینه دارای اهمیت فراوانی است. نتایج حاصل از بخش کمی مطالعه، نشان دهنده ارتقا رفتار جنسی ایمن پس از آموزش جامع جنسی در این جوانان است، بنابراین می توان مداخله های آموزشی از جمله آموزش جامع جنسی را برای ایشان پیشنهاد کرد.

کلیدواژه ها: جوانان HIV+؛ سلامت باروری؛ سلامت جنسی؛ مطالعه کیفی؛ مطالعه ترکیبی، آموزش جامع جنسی

**Teheran University of Medical Sciences
School of Nursing and Midwifery**

Title:

**Explain the reproductive and sexual health concerns of
HIV-positive youth: design, implementation and
evaluation of the intervention**

**A dissertation submitted as partial fulfillment of the requirements for Doctor of Philosophy
(PhD) Degree**

**By
Leila Asadi**

**Supervisor (s)
Dr. Zahra Behboodi-Moghadam
Dr. Hamid Emadikoochak**

2022

Abstract

Aim: Youth health is the foundation of national development goals and attention to these groups and their unique needs is one of the goals of reproductive health services and identifying these needs is a necessary step for targeted planning and appropriate allocation of resources and facilities according to priorities. Although the rights, needs, and desires for sexual and reproductive health of young people living with HIV may be somewhat similar to those of non-infected individuals, there are some important biological and social differences due to their specific physical and social conditions. There is a need to pay special attention to these people. Therefore, the aim of this study was to explain the reproductive and sexual health concerns of HIV-positive youth, which was followed by an intervention to meet their needs.

Method:

The present study was conducted in a multi-stage combined method and in qualitative sections, prioritization by TOPSIS method, intervention design and quantitative section.

In the first stage, a qualitative study with a content analysis approach was conducted to explain the reproductive and sexual health concerns of HIV-positive youth. Data were collected through semi-structured and in-depth interviews with HIV-positive youth aged 15 to 24 years. Participants were selected by purposive sampling method with maximum diversity. Finally, 19 interviews were conducted with 17 participants. Data analysis was performed by qualitative content analysis by Graneheim and Lundman methods. In the second phase of the study, the TOPSIS method prioritized the needs of reproductive and sexual health of young people and sexual issues were raised as the first priority of concerns.

Then, in the third stage, after consulting with reproductive health and sexologists and reviewing the literature, the Comprehensive Sex Education (CSE) intervention was selected to promote safe sexual behavior in these young people. Finally, in the quantitative part of the study, the aim was to investigate the effect of comprehensive sex education on promoting safe sexual behavior of HIV + youth. Twenty-seven people in each intervention and control group were randomly entered into the study. The Safe Sexual Behavior Questionnaire (SSBQ) was used to assess the safe sexual behavior of young people before and two months after the intervention. Data were analyzed using SPSS software version 16.

Results:

In the qualitative section, after analyzing 19 interviews, 5 categories and 16 subcategories were obtained. Classes included mental disorders, social exclusion, sexual issues, physical problems, and lack of optimal health services. In the second stage, based on the TOPSIS model, finally, the most important concern of HIV-positive youth was identified as sexual issues.

The results of data analysis in this quantitative section showed that comprehensive sex education has improved the overall score of safe sexual behavior (Pvalue = 0.001).

Conclusion: The findings of the qualitative part of the study showed the numerous problems of HIV-positive youth in various psychological, social, physical, sexual and health services. Problems in the psychological, physical and sexual spheres, along with the incomplete awareness of HIV + youth about their reproductive and sexual issues, can have irreparable consequences for the health of these youth and the health of society. It is very important to pay attention to the reproductive and sexual concerns of young people and practical interventions in this field. The results of the quantitative part of the study show the promotion of safe sexual behavior after comprehensive sex education in these young people, so educational interventions such as comprehensive sex education can be suggested to them.

Keywords: HIV + youth; Reproductive health; Sexual health; Qualitative Study; Combined study, comprehensive sex education